

Principer för design av parallella algoritmer

Grama et al.
Introduction to Parallel Computing
Kapitel 3
Mikael Rännar
(efter material av Robert Granat)

1

Grundläggande om parallell algoritmdesign

- **Seriell algoritmdesign** - sekvens av steg för att lösa givet problem m h a en dator, ett slags "recept"
- **Icketrivial parallell algoritmdesign** - utökar seriella designen:
 - **Identifiera** delar av arbetet som kan utföras parallellt
 - **Mappa** parallella delar på flera processer som arbetar parallellt
 - **Distribuera** indata, resultat och mellanliggande värden
 - **Hantera** åtkomst till gemensamt eller delat data
 - **Synkronisera** processer under programexekveringens gång
- **Framför allt:**
 - **Dela upp arbetet** i mindre delar
 - **Tilldela dessa delar** till olika processorer
 - **Annat** kan falla sig naturligt längs vägen...

Mikael Rännar

Design och Analys av Algoritmer för Paralleldatorsystem

Begrepp för denna föreläsning

- Dekomposition
- Uppgifter (bättre: eng. *tasks*)
- Beroendegrafer
- Mappning
- Metoder för att dölja interaktion
- Modeller för parallella algoritmer

Mikael Rännar

Design och Analys av Algoritmer för Paralleldatorsystem

Detaljerad översikt

Dekomposition (uppdelning)

- Rekursion
- Data
- Undersökande
- Spekulativ
- Hybrid

Arbetsuppgifter (tasks)

- Egenskaper
- Egenskaper för interaktion mellan uppgifter

Beroendegrafer

Mappning

- Statisk
- Dynamisk

Metoder för att dölja interaktion

- Maximera lokalitet
- Minimera flaskhalsar
- Överlappa beräkningar och kommunikation
- Kollektiva kommunikations-operationer
- Överlappa interaktioner
- Replikera data
- Extra beräkningar

Modeller för parallella algoritmer

- Dataparallell
- Uppgiftsgraf
- Arbetspool
- Master-slave
- Pipe-line

Mikael Rännar

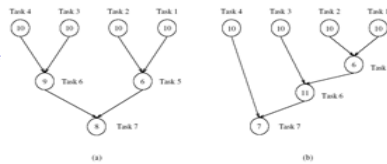
Design och Analys av Algoritmer för Paralleldatorsystem

Dekomposition – olika typer av uppdelning

5

- Lösa ett problem **parallellt** \Rightarrow dela upp beräkningarna
- Uppdelningen definierar **uppgifterna**
- Uppdelningen definierar **DAG-beroendegrafen** (riktad, acyklisk, noder=tasks, kanter=beroenden)
- Första (och viktigaste) steget i designen av en parallell algoritm
- Valet av **dekomposition** bestämmer vilka val som finns senare

Exempel på beroendegraf

Mikael Rännar

Design och Analys av Algoritmer för Paralleldatorsystem

Kornighet och parallellitet

6

- Antalet tasks från dekompositionen och deras storlek bestämmer **kornigheten**
 - Finkornig vs grovkornig
- Grad av **parallellitet** – “level of concurrency”
 - **Maximum**: största antalet tasks som kan exekveras samtidigt
 - **Genomsnittlig**: genomsnittliga antalet tasks som kan exekveras samtidigt i hela exekveringen
 - Maximum och genomsnittlig grad av parallellitet beror av kornigheten (ökar normalt med kornigheten)

Mikael Rännar

Design och Analys av Algoritmer för Paralleldatorsystem

Kornighet och parallellitet

7

- P = “Den kritiska vägen” för en beroendegraf – längsta vägen mellan något par av start- och målnod.
- L = “Längden av den kritiska vägen”, summan av allt arbete längs kritiska vägen
- W = Totala arbetet i parallella algoritmen
- $A = W / L$, ger **genomsnittliga graden av parallellitet**
- \Rightarrow *Kort kritisk väg ger högre grad av parallellitet*
- **Kornigheten** kan inte/bör inte ökas hur mycket som helst
 - Problemet kan ha **inbyggda gränser** för kornigheten
 - För hög finkornighet kan ge **andra prestandaproblem**
 - Dåligt cache-utnyttjande
 - För mycket interaktion mellan uppgifterna

Mikael Rännar

Design och Analys av Algoritmer för Paralleldatorsystem

Interaktion mellan uppgifter

8

- Normalt förekommer någon form av **interaktion** mellan deluppgifter i alla parallella program
- Kan även ske mellan uppgifter som verkar helt oberoende i programmets beroendegraf
- Interaktionsmönstret kan beskrivas i en **uppgift-interaktions-graf** (noder=tasks, kanter=interaktion)

Mikael Rännar

Design och Analys av Algoritmer för Paralleldatorsystem

Processer och mappning

9

- Dekompositionen ger deluppgifter som skall exekveras på fysiska processorer
- Mapping är den mekanism som tilldelar uppgifter till olika processer
- Process = mera abstrakt begrepp på enhet som exekverar kod och använder data hörande till speciell task inom ramen för den parallella exekveringen
- Tillåter hierarkisk mappning av tasks inom flera olika programmeringsparadigmer samtidigt
 - Ex: Message passing mellan noder i paralleldator, där varje nod är en gemensamt-minne maskin med >1 CPU:er (t ex på sarek där varje node är en 2-CPU:ers NUMA)

Processer och mappning

10

- Normalt är #processer = #processorer
- En bra mappning
 - Maximera graden av parallellitet
 - Minimera totala tiden för beräkningsarbetet i det parallella programmet
 - Minimera interaktion mellan processer i den parallella exekveringen
- En bra mappning uppfyller oftast inte alla dessa krav p g a konflikter, t ex mellan parallellitet och interaktion

Rekursiv dekomposition

11

- Att lösa problemet innebär att problemet delas i flera, mindre, problem av samma sort (*divide*)
- Lösningen till de mindre problemen måste kombineras för att få lösningen till det stora problemet (*conquer*)
- Gör många algoritmer enkla att uttrycka
- Varning! Om conquer-steget är stort, kan overheaden bli stor
- Exempel på rekursion: beräkning av explicita matrisinverser av övertriangulära matriser

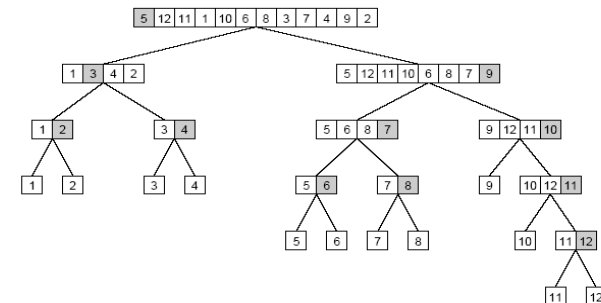
$$A^{-1} = \begin{bmatrix} A_{11}^{-1} & -A_{11}^{-1}A_{12}A_{22}^{-1} \\ 0 & A_{22}^{-1} \end{bmatrix}$$

- Beräkningsintensivt conquersteg, dock bibehållen komplexitet
- Lars Karlssons exjobb: <http://www.cs.umu.se/~larsk/>

Rekursiv dekomposition

12

- Ytterligare exempel på rekursiv dekomposition - med litet conquer-steg: quicksort

Datadekomposition

13

I de allra flesta parallella algoritmer är det den **stora datamängden** som är det signifikanta. Två huvudsteg:

- Datat som beräkningarna skall utföras på **partitioneras**
- Datapartitioneringen **definierar** en partition av **beräkningsarbetet**

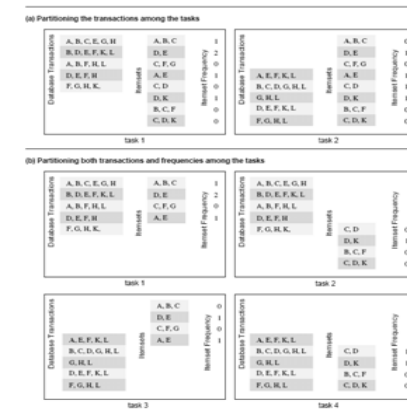
Olika varianter:

- Partitionera **utdata**
 - **Oberoende utdata?** Ex: matrismultiplikation $C = A * B$
- Partitionera **indata**
 - **Hur beräkna utdata** m h a delresultat från partitionerat indata?
- Partitionera på **både in- och utdata**
- Partitionera på **delresultat**
 - Uppdelning av mellanliggande delberäkningar

Datadekomposition

14

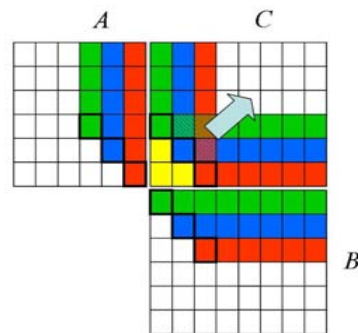
Exempel på partition av indata/indata och utdata: **beräkning av frekvenser av grupper av transaktioner i transaktionsdatabas**

"Ägaren beräknar"-regeln

15

- Varje datadekomposition av indata och/eller utdata kallas också för **"ägaren beräknar"-regeln**.
- Iden är att **den som håller en viss del av datat** också **ansvarar för beräkningarna** som hör till den delen av datat
- Exempel: vågfronts-algoritmer för

$$AX - XB = C$$

- Ägaren av C_{ij} ansvarar för beräkningen av X_{ij}
- C_{ij} skrivs över med X_{ij}

Undersökande dekomposition

16

- Används vid dekomposition av problem vars lösning beräknas genom **sökning i en Lösningsrymd**
- Grafproblem, spelsökning
- Dela upp problemområdet i delar vars alla resultat inte "behövs". Sökningen kan **termineras** när någon hittat en (tillräckligt bra) lösning

1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12
13	14	15	12

(a)

1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12
13	14	15	12

(b)

1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12
13	14	15	12

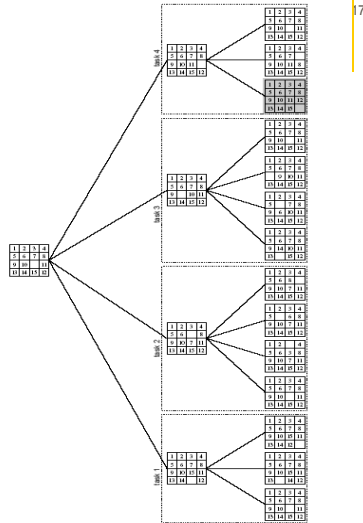
(c)

1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12
13	14	15	12

(d)

Undersökande dekomposition

- Osäkert hur mycket bättre en parallell algoritm blir: för **mycket jobb** kan utföras i **onödan** i jämförelse med seriella varianter
- **Speed-up** närmar sig p endast om man tar **medelvärden** av alla testfall.

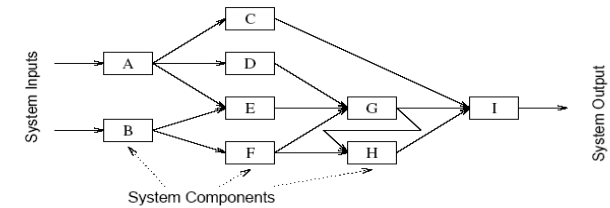

Mikael Rännar

17

Spekulativ dekomposition

- Börja utföra beräkningar trots att alla **indata inte är kända**.
Ex: börja evaluera alla alternativ i en branch (if, switch) innan villkoret för vägvalet är färdigberäknat
- Endast lämpligt när indata kan anta några få värden.
- **Garanterat overhead**.

Mikael Rännar

Design och Analys av Algoritmer för Paralleldatorsystem

18

Spekulativ dekomposition

- Andra varianter: evaluera bara de **alternativ** i branchen som verkar **mest troliga**
- Speedup kan bli signifikant om det finns **flera nivåer** av spekulativ dekomposition
- Dock $< p$ eftersom det **alltid** utförs **onödigt arbete**
- Skillnaden mellan undersökande och spekulativ dekomposition:
 - I **undersökande** är **utdata** från multipla uppgifter från en branch **okänd**
 - I **spekulativ** är **indata** till en branch som leder till multipla uppgifter **okänd**

Mikael Rännar

Design och Analys av Algoritmer för Paralleldatorsystem

19

Hybrid-dekompositioner

- Olika **dekompositionstekniker kan kombineras**
- Exempel: dekomposition av matrisberäkning på en parallellmaskin med SMP-noder
 - Datadekomposition av input och/eller output mellan noderna
 - Rekursiv dekomposition av arbetet mellan processorerna inom respektive SMP-nod

Mikael Rännar

Design och Analys av Algoritmer för Paralleldatorsystem

20

Uppgifter

21

- Dekompositionen leder till att olika **oberoende** uppgifter (tasks) kan **identifieras**
 - Oberoendet kan ändå innebära **viss interaktion**
- Uppgifterna skall nu **tilldelas de olika processerna**
- Hur skapas uppgifter? **Statiskt** eller **dynamiskt**?
 - Statiskt: **alla uppgifter kända** innan exekveringen startar
 - Dynamiskt: **alla uppgifter inte kända** innan exekveringen startar
 - Dynamiskt skapade uppgifter kräver mer omsorg om lastbalansen och skapar interaktion mellan processer
 - Tilldelning görs vanligen statiskt för statiskt genererade uppgifter och dynamiskt för dynamiskt genererade uppgifter

Uppgifter

22

- (Beräknings-) **storlek** på uppgifter?
 - Mängden arbete som krävs för att slutföra uppgiften
 - Uniform/icke uniform – kan påverka lastbalans
- **Vet vi storleken** på uppgifter?
 - Kan användas vid mappning på processerna
- **Storlek på datat** som hör till uppgiften?

Interaktion mellan uppgifter

23

- Ex: **Kommunikation** eller **hantering av gemensamt minne**
- **Statisk** – interaktioner och tidpunkter kända a priori
 - **Dynamisk** – interaktioner och tidpunkter icke kända a priori
 - **Reguljär** – interaktioner följer ett givet mönster
 - **Irreguljär** – inget givet mönster

Interaktion mellan uppgifter

24

- **Enbart läsning** av gemensamt data (read-only)
- **Läsning och skrivning** av gemensamt data (read-write)
- **En-vägs interaktion** initieras och slutförs av en task utan att någon annan blir involverad eller avbruten
 - Kan hanteras av "gemensamt minne"-paradigmer
- **Två-vägs** – "producent och konsument"-scenario
 - Givna modellen för "distribuerat minne"-paradigmer.
 - Förekommer också i "gemensamt minne".

Mappningstekniker för lastbalansering

25

- Givet en mängd uppgifter, **hur placerar** vi dessa på processer för att **minimera overhead**?
 - **Minimera kommunikation** (interaktion, synkronisering)
 - **Minimera väntetid** ("idle")
 - Dessa två mål är ofta i **konflikt** – finn acceptabel kompromiss
- Förenklat: **mappningstekniker statiska eller dynamiska**

Statisk mappning

26

- Statisk mappning **distribuerar uppgifterna** mellan processerna innan exekveringen
- Statisk mappning ofta kombinerat med **datadekomposition**
 - **Block distribution**, högre dimension ger generellt högre parallellitet
 - En-dimensionell. Ex: kolumnblocksmappning av 2-dim array
 - Fler-dimensionell. Ex: mappning av 2-dim array i både rad och kolumnblock
 - **Block-cyklisk distribution**, många fler block än processorer
 - Bra lastbalans
 - Lämplig då olika delar av datat genererar olika mycket arbete, Ex: LU
 - 2D används i ScalLAPACK
 - **Cyklisk distribution**
 - Rad eller kolumnvis
 - Perfekt lastbalans men bristande lokalitet kan ge sämre prestanda

Statisk mappning

27

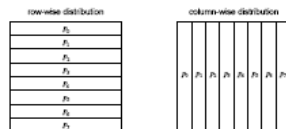

Figure 3.24 Examples of one-dimensional partitioning of an array among eight processes.

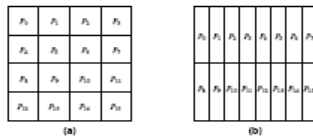

Figure 3.25 Examples of two-dimensional distributions of an array (a) on a 4×4 process grid, and (b) on a 2×8 process grid.

Statisk mappning

28

- Statisk mappning kan också kombineras med **slumpmässig blockdistribution**
 - Många **fler block än processer**
 - Blocken delas ut **slumpmässigt**
 - Kan vara bättre än t ex block-cyklisk vid glesa matriser

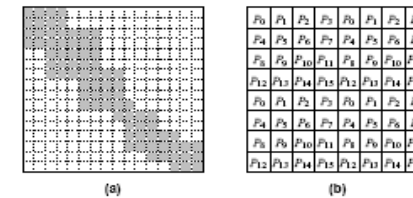
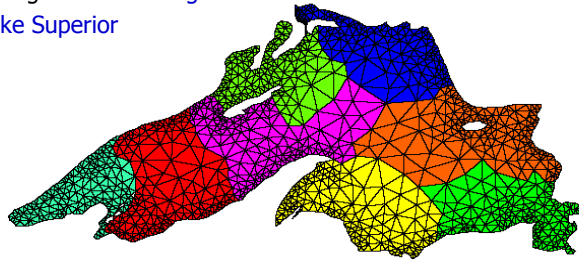

Figure 3.31 Using the block-cyclic distribution shown in (b) to distribute the computations performed in array (a) will lead to load imbalances.

Statisk beroendegraf-partitionering

29

- Dela in **datat** i delar så att **kontaktytorna** (=kommunikation) blir så liten som möjligt
- Kontaktytorna bestäms till exempel av en gles matris
- Vanligt vid **simuleringar**
- Lake Superior

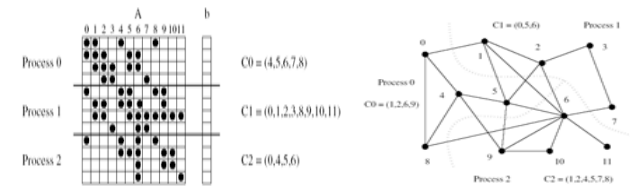
Mikael Rännar

Design and Analysis av Algoritmer för Paralleldatorsystem

Statisk uppgiftspartitionering

30

- Dela in **uppgiftsgrafen** i delar så att **kontaktytorna** (=kommunikation) blir så liten som möjligt
- Ex: gles matris-vektor multiplikation

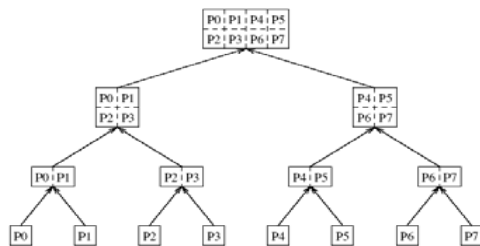
Mikael Rännar

Design and Analysis av Algoritmer för Paralleldatorsystem

Statisk hierarkisk mappning

31

- Exempel: använd **rekursiv mappning** för att bygga uppgiftsgraf, och **datapartionering** för att ytterligare partionera de "feta" noderna.

Mikael Rännar

Design and Analysis av Algoritmer för Paralleldatorsystem

Dynamisk mappning

32

- **Nödvändigt** då statisk mappning ger **obalanser** i arbetsbördan mellan olika processer
- Annat namn: **dynamisk lastbalansering**
 - Centraliserad
 - Master-Slave, centraliserad arbetspool
 - Skalar inte bra: masterprocessen blir flaskhals
 - "Chunk scheduling" kan lätta på trycket
 - Distribuerad
 - Vilka par av processer skall utbyta arbete?
 - Vem tar initiativet? Sändaren eller mottagaren?
 - Hur mycket arbete skickas i varje sändning?
 - När skall arbete utbytas? När det är slut? När man vill bli av med lite?
- Kan implementeras i **de flesta paradigmer**

Mikael Rännar

Design and Analysis av Algoritmer för Paralleldatorsystem

Metoder för att dölja interaktion

33

- **Maximera datalokalitet**
 - **Minimera totala mängden** data som utbytes
 - Välj lämplig dekomposition och mappning
 - Ex: distribution av högre dimension oftast bättre
 - **Minimera frekvensen** av datautbyte
 - Omstrukturering av parallella algoritmen kan vara nödvändig
 - Kommunicera större delar data vid färre tillfällen
- **Minimera flaskhalsar**
 - **Trängsel** (contention)
 - **Kommunikation**
 - Omstrukturering av parallella algoritmen så att beräkningar utföres på klart avgränsade delar

Metoder för att dölja interaktion

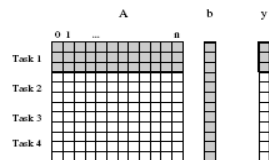
34

- **Överlappa beräkningar med kommunikation**
 - **Mycket vanligt** vid numeriska beräkningar
 - Nackdel: minskar kornigheten på uppgifter
 - **Kräver stöd** av underliggande mjukvara och/eller hårdvara
 - Distribuerat minne – räkna och kommunicera samtidigt
 - Gemensamt minne – data prefetching
- **Använd kollektiva** kommunikationsoperationer
 - Broadcast, scatter, reduce, gather, all-to-all
 - Ofta högoptimerade implementationer, t ex *recursive doubling*
- **Överlappa interaktioner** med andra interaktioner

Metoder för att dölja interaktion

35

- **Replikera data**
 - Kräver **extra minne**.
 - Ex: matris-vektor $y = Ab$, alla processer har hela vektorn b

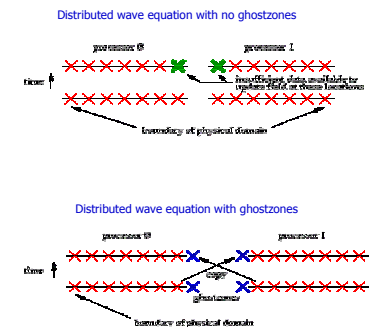

- **Utför extra beräkningar** (redundant computing)
 - Ex: **spökceller** i beräkningsnät för tidsberoende PDE,
 - Behöver bara kommunicera varannat tidssteg

Metoder för att dölja interaktion, exempel

36

- För att uppdatera värden på inre gränser behövs värden från andra processorer
- Man kan utbyta $O(n)$ datapunkter i varje tidssteg...
- Man kan också välja att utbyta $O(2n)$ datapunkter i vart annat tidssteg och beräkna de $O(n)$ värden som behövs för nästa steg på båda sidor om gränser
- Extra datat sparas i "spöczoner" Sparar kommunikation – gör dock extra arbete (ofta försurnbart vid grovkornig dekomposition)

Modeller för parallella algoritmer

37

- Data-parallell modell
 - Identiska operationer utföres parallellt på stora datamängder
 - Data-partitionering, statisk mappning, reguljära interaktioner
 - Ex: applicera en beräkningsstencil för PDE över ett diskretiserat område
 - Stora problem kan lösas effektivt
- Uppgifts-parallellism-modell
 - Partitionering av beroendegraf
 - Statisk/dynamisk partitionering och mappning
 - Ex: kompilera oberoende subrutiner, anropa oberoende subrutiner
- Arbetspoolsmodell
 - Dynamisk mappning för god lastbalans
 - Centraliserad eller decentraliserad (se tidigare)
 - Ex: lösa spel- eller grafproblem genom sökning i ett Lösningsrum

Modeller för parallella algoritmer

38

- Master-slave
 - En process genererar arbete och distribuerar till arbetare
 - Uppgifterna kan genereras och fördelas statiskt på förhand om möjligt
 - Mastern kan bli flaskhals
 - Ex: distribution av oberoende iterationer i en loop på SMP-maskin
- Pipeline
 - Ström av data passerar genom olika processer
 - Olika processer gör olika saker med datat parallellt
 - Kedja av producent-konsument
 - Ex: Parallell LU-faktorisering
 - Se även fallstudien
- Hybridmodeller
 - Olika modeller appliceras hierarkiskt eller sekventiellt på ett problem

Fallstudie: MPEG-2 till MPEG-1 transcoding

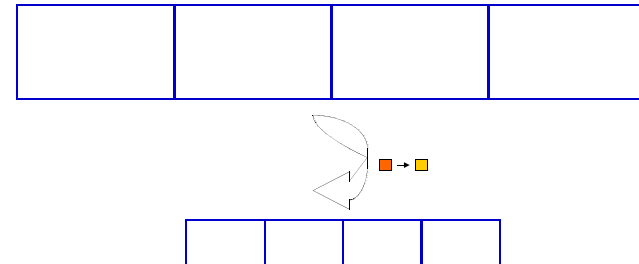
39

Följande ska utföras:

- En MPEG-2-ström ska omvandlas till en MPEG-1-ström
- Viss korrigering av färgerna ska ske
- MPEG-1-upplösningen är halva MPEG-2-upplösningen
 - Från full TV-upplösning till "skräp-video"
- Både in och ut-format är "long-GOP" (group of pictures)
 - Förenklat:
 - Var 12:e ruta är en referensruta (I)
 - Resten byggs upp med differens från föregående I-frame (P-frames, betydligt mindre än I-frames, P = prediction)
 - I verkliga livet finns också B-frames: differenser som pekar bakåt till närmaste I eller P eller framåt mot närmaste I eller P, B = bi-directional. B-frames möjliggör mera komprimering.
- Typisk lagring av strömmen: IBBPBBPBBPBBPBBPBBPBBPBBPBBP osv...

Fallstudie: MPEG-2 till MPEG-1 transcoding

40

Fallstudie: MPEG-2 till MPEG-1 transcoding

Dekomposition:

- GOP
- Ruta
- Block
- Hierarkisk
- Uppgift
- ...?

Fallstudie: MPEG-2 till MPEG-1 transcoding

• Förslag till lösning:

- Pipeline: alla bilderna strömmar igenom pipeline där olika processer ansvarar för olika steg
 - Uppackning – bygg bilden av resp I-,P- och B-frames
 - Omskalning
 - Färgkorrigering
 - +några andra operationer (ex. konvertera/mixa ljud)
 - Nedpackning – ta isär bilden till resp I-,P- och B-frames
- Eventuellt går flera processer in i ett av stegen om det är för kostnadskrävande i jämförelse med de andra stegen
 - Rutorna delas upp blockvis i rektanglar (1-dim datapartitionering)
- Task-parallellism
- Lämplig för SMP eller multi(dual/quad)-core maskiner
 - Stöd för både tunga processer (fork) och lättviktstrådar (threads)

Sammanfattning – check box

Dekomposition	Rekursion	Data	Undersökande	Spekulativ
Uppgifter	Hur skapas	Storlek	Kunskap om storlek	Storlek på data
Interaktion m. uppgifter	Statisk/ dynamisk	Reguljär/ irreguljär	Läsning/ skrivning	Sändning/ utbyte
Mapping	Statisk:	Array/block/ cyklisk/slump	Graf	Uppgift/ hierarkisk
	Dynamisk:	Centraliserad	Decentraliserad	
Hantera overhead	Maximera datalokalitet	Minimera flaskhalsar	Replikera data/beräkn.	Överlappa/ gruppkommun.
Modell	Dataparallell	Uppgiftsgraf	Arbetspool/ master-slave	Pipeline